

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1022

гр. гр. Добрич, 09.12.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в закрито заседание на девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диана Г. Дякова

Членове: Галина Д. Жечева
Анна Великова

като разгледа докладваното от Анна Великова Въззивно частно гражданско дело № 20223200500817 по описа за 2022 година

и, за да се произнесе, съобрази следното:

Производството по делото е образувано по реда на чл. 274, ал. 1 от ГПК по частна жалба с вх.№ 20253/21.11.2022г. по регистратурата на Районен съд - Добрич, подадена от Д. С. З. ЕГН ***** от гр. Д., чрез адвокат В. З., срещу определение от открито заседание на 14.11.2022г. по гр.д.№ 844/2021г. по описа на Районен съд – Добрич, с което производството по делото е спряно, на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, до приключване на наказателното производство, предмет на досъдебно производство № 77/2020г. по описа на РУ – Г.Т..

В частната жалба се навеждат оплаквания за незаконосъобразност на оспореното определение поради липса на предпоставките по чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК за спиране на производството.

Ответната страна в писмен отговор изразява становище за неоснователност на частната жалба.

Частната жалба е подадена от процесуално легитимирано лице (ищец), чрез упълномощен адвокат (пълномощно на л. 37 и 38 от гр.д.№ 844/2021г. по описа на Районен съд - Добрич), с правен интерес да иска отмяна на обжалваното от него определение, временно преграждащо развитието на делото. Правото на жалба е упражнено редовно в законовия едноседмичен срок по чл. 275, ал. 1 от ГПК (на 21.11.2022г.), считан от откритото заседание, на което представител на страната е присъствал (14.11.2022г.).

Разгледана по същество, частната жалба е основателна по следните съображения:

Пред съда е предявен иск от Д. С. З. срещу „Екострой“ АД с правно основание чл. 200, ал. 1 от КТ за заплащане на обезщетение за

неимуществени вреди, следствие трудова злополука, в размер на 200 000 лева. В писмения си отговор на исковата молба ответникът, като не е оспорил възникналото между страните трудово правоотношение, станалата на 06.04.2020г. трудова злополука и вида на претърпените от ищеца физически и психически травми, е противопоставил възражение за намаляване отговорността на работодателя, тъй като пострадалият е допринесъл за злополуката, като е допуснал груба небрежност (чл. 201, ал. 2 от КТ) и неговите действия (подробно описани на стр. 4, 5 и 6 от отговора) са единствената причина за злополуката и настъпилите вреди.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства, приети са заключения на вещи лица. В отговора на исковата молба ответникът е направил искане да се изиска и бъде приобщено ДП № 77/2020 по описа на РУ на МВР - Г.Т. и конкретно: съставените протоколи за извършени експертизи относно механизма на причиняване на злополуката, събраните свидетелски показания и обяснения на пострадалия при злополуката на 06.04.2020г. С няколко писма съдът е изискал за прилагане досъдебното производство, но последното не е предоставено, като според последното писмо от Районен съд – Г.Т. (л. 472 от том II делото) то, ведно с ч.н.д.№ 231/2022г. по описа на Районен съд – Г.Т., е изпратено на ВКС за определяне на компетентен съд за разглеждане на постъпила жалба на Д. С. З. против постановление на Районна прокуратура – Добрич за прекратяване на наказателното производство по ДП № 77/2020г. по описа на РУ Г.Т.. Последното се установява и от мотивите на определение № 263 от 29.10.2021г. по ч.н.д.№ 312/2021г. (л. 454 – 460 от том II на делото) и определение № 293 от 18.10.2022г. по ч.н.д.№ 320/2022г., двете по описа по описа на Окръжен съд – Добрич (второто след извършена служебна справка в деловодната система на съда). До датата на постановяване на обжалваното сега определение наказателното производство по ДП № 77/2020г. по описа на РУ Г.Т. не е било приключено. Пред съда не е представено доказателство относно разследваното престъпление по цитираното досъдебно производство, но не е имало спор, като това се установява и от мотивите на определение № 263 от 29.10.2021г. по ч.н.д.№ 312/2021г., че същото е водено за това, че на 06.04.2020г. в с. К., общ. Г.Т., поради немарливо изпълнение на занятие, представляващо източник на повишена опасност, е причинена тежка телесна повреда на Д. С. З. – престъпление по чл. 134, ал. 1 от НК, като до приключване на разследването няма привлечено в качеството на обвиняем лице.

С молба от 21.10.2022г. ответникът е поискал производството по делото да бъде спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, тъй като при разглеждането му са разкрити престъпни обстоятелства, от установяването на които зависи изходът на гражданскоправния спор. Искането е обосновано с въведеното в предмета на делото ответниково възражение по чл. 201, ал. 2 от КТ за намаляване отговорността на работодателя поради настъпване на злополуката следствие допусната от пострадалия - ищеца Д. С. З., груба

небрежност при изпълнението на възложената работа. Посочено е, че от значение за произнасянето по наведеното възражение е как ще приключи ДП № 77/2020г. по описа на РУ - Г.Т., водено за престъпление по чл. 134, ал. 1 от НК и въпреки, че няма привлечено лице в качество на обвиняем, е възможно при новото разглеждане на жалбата срещу постановлението за прекратяване на досъдебното производство да се постанови отмяна на това определение и досъдебното производство да продължи, съответно в хода му да се установят основания и доказателства за привличане на виновни за злополуката лица поради допуснати нарушения, включително на пострадалия от злополуката Д. С. З.. Така ответникът е заявил, че се налага гражданският съд да изчака произнасянето на наказателния съд по разкритите престъпни обстоятелства, за които е образувано досъдебното производство.

С определение в откритото заседание на 14.11.2022г. съдът е спрял производството по гр.д.№ 844/2021г. до приключване на наказателното производство, предмет на досъдебното производство № 77/2020г. по описа на РУ – Г.Т.. За да постанови оспореното с частната жалба определение, съдът е изложил съображения, че производството по гражданското дело се спира, когато твърдените престъпни обстоятелства имат значение за решаването му и те са предмет на установяване в наказателно производство в съдебна фаза – в хипотезата на чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК или когато гражданският съд е събрал доказателства за съществуването на престъпни обстоятелства – в хипотезата на чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, т.е., когато конкретното субективно право, предмет на делото, се окаже обусловено от факт, който може да се окачестви като престъпление по НК; че твърдяното престъпление не е част от ищцовото субективно право, но е от значение за решаване на делото по смисъла на чл. 17, ал. 1 от ГПК и от него зависи изходът на гражданския спор по смисъла на чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК във връзка с изрично въведеното от ответника възражение за съпричиняване в резултат на допусната от пострадалия груба небрежност при изпълнение на възложената му работа, в резултат на което е причинена процесната трудова злополука и които нарушения се намират в пряка причинно – следствена връзка с възникналия инцидент; че възражението на ответника касае въпроси, които следва да намерят своето разрешение в рамките на образуваното наказателно производство за немарливо изпълнение на занятия, представляващо източник на повишена опасност.

Определението е неправилно.

На основаниято по чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК гражданското производство се спира, когато пред съда са събрани достатъчно доказателства за престъпни обстоятелства, които имат решаващо значение за правилното решаване на спора и не е възможно тези обстоятелства да се установят в самото гражданско производство, като е без значение, дали има образувано досъдебно или съдебно наказателно производство (така решение № 116/15.05.2013г. по гр. д № 745/2012г. на IV гр. о; определение по гр. д. № 5301/13г. на IV гр. о.; определение по гр. д. № 7165/13г. на IV гр. о.;

определение № 273/23.06.2016г. по ч. т. д. № 1307/16г. на I т. о.; определение по ч. т. д. № 852/19г. на I т. о. и др.) – в единия случай производството по гражданското дело се спира на основанията по чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, а в другия по чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК. От значение за правилното разрешаване на спора са такива обстоятелства, които са посочени от страните в гражданския процес и за които са налице твърдения или възражения, по които гражданският съд следва да се произнесе при разрешаването на спора. За наличието на предпоставките по чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК съдът не е обвързан от заявено от някоя от страните по делото искане, а от констатацията, че са събрани достатъчно доказателства за конкретни престъпни обстоятелства, от значение за гражданския спор.

За възникването и реализирането на обективната отговорност на работодателя по чл. 200, ал. 1 от КТ пред пострадалия работник/служител е ирелевантно дали трудовата злополука е настъпила поради виновно поведение на други негови работници/служители, защото за изплатеното на пострадалия обезщетение той разполага спрямо тях с право на иск, съобразно правилата на раздел II от Глава десета на КТ (така чл. 202 от КТ). Ето защо в настоящия случай, доколкото трети лица не са конституирани и не е предявен обратен иск, не е от значение за решаване на делото дали други работници/служители са съпричастни към настъпването на трудовата злополука, но релевантно за размера на отговорността на работодателя е, предвид въведеното в предмета на делото възражение на ответника, дали пострадалият (ищецът) е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност. Когато има разкрити в хода на делото обстоятелства за извършено престъпно деяние от пострадалия, и когато не е възможно престъпните обстоятелства да се установят в самото гражданско производство, е налице и основание за спиране на производството по делото. Конкретните престъпни обстоятелства следва да бъдат установени от съда, който разглежда гражданскоправния спор и наличието им, наред с невъзможността за установяването им по делото, е това, което обосновава временното преустановяване на разглеждането на делото (така определение № 273 от 23.06.2016г. на ВКС по ч. т. д. № 1307/2016г., I т. о., ТК). Само потенциалната възможност такива да бъдат установени в хода на разследването не е от естество да обоснове законосъобразното спиране на съдебното гражданско производство. Въпреки липсата на справка за движението на досъдебното производство, от мотивите на определение № 263 от 29.10.2021г. по ч.н.д. № 312/2021г. по описа на Окръжен съд – Добрич се установява, че до приключване на разследването по ДП № 77/2020г. по описа на РУ - Г.Т., водено за престъпление по чл. 134, ал. 1 от НК, няма привлечени в качеството на обвиняеми лица (този факт е заявен и от ответника в молбата му от 21.10.2022г.). При липса на привлечено като обвиняем лице не може да се направи извод, че има образувано наказателно производство в досъдебна фаза, по което деецът и извършеното от него престъпление са идентични с тези, за които чрез възражението на ответника са въведени твърдения в

исковото производство, поради което и в случая не е налице основанието по чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК (в този смисъл е определение № 342 от 28.07.2022г. на ВКС по ч. т. д. № 653/2022г., II т. о., ТК, в което е прието, че ако посоченото в исквата молба като деец лице /в настоящия случай пострадалият от трудовата злополука ищец/ бъде привлечено като обвиняем в образуваното наказателно производство, производството по гражданското дело ще следва да бъде спряно.). Същото разбиране е мотивирано и в определение № 290 от 01.09.2020г. на ВКС по ч. т. д. № 1303/2020г., I т. о., ТК и цитираните в него актове, с които еднозначно се приема, че пречка за надлежното упражняване на правото на иск е наличието на образувано наказателно производство в съдебната му фаза или в досъдебната такава, когато деецът и извършеното от него престъпление са идентични с тези, за които са въведени твърдения в исковото производство и не е налице хипотеза, при която престъпното обстоятелство следва да бъде установявано самостоятелно от гражданския съд по реда на чл. 124, ал. 5 ГПК; в тези случаи производството по гражданското дело следва да бъде спряно – при образувано наказателно производство в съдебна фаза – на основание чл. 124, ал. 1, т. 4 от ГПК, а при образувано наказателно производство в досъдебна фаза – на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК. Пострадалият от трудовата злополука (ищецът по делото) не е привлечен като обвиняем по досъдебно производство № 77/2020г. по описа на РУ – Г.Т.. Не е налице основанието по чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК за спиране до приключване на наказателното производство на гр.д.№ 844/2021г. по описа на Районен съд – Добрич.

Като е приел наличие на предпоставки по чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, съдът е постановил незаконосъобразно определение, което следва да бъде отменено, а делото - върнато на Районен съд - Добрич за продължаване на процесуалните действия по разглеждане на предявения иск.

По изложените съображения, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение от открито заседание на 14.11.2022г. по гр.д.№ 844/2021г. по описа на Районен съд – Добрич, с което производството по делото е спряно, на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, до приключване на наказателното производство, предмет на досъдебно производство № 77/2020г. по описа на РУ – Г.Т..

ВРЪЩА делото на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване по смисъла на чл. 274, ал. 3, т. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____